

Mitja Bervar, predsednik Državnega sveta RS

**Nagovor predsednika Državnega sveta na mednarodnem simpoziju z naslovom
"Evropa prihodnosti - med uspešnostjo in odgovornostjo"**

(Državni svet, 3. oktober 2014)

Spoštovani udeleženci današnjega posveta, spoštovani gospod dr. Drago Rudel, predsednik Združenja krščanskih poslovnežev Slovenije, spoštovani visoki gostje iz mednarodnega okolja, spoštovani državni svetnik Milan Lukič, spoštovana poslanka državnega zbora gospa Ljudmila Novak, predstavniki medijev, gospe in gospodje, cenjeni gostje,

zelo me veseli, da je Državni svet Republike Slovenije gostitelj današnjega mednarodnega simpozija. Še posebej zato, ker prisotni ugledni gostje in predavatelji obetate, da bomo tukaj, v drugem domu hrama slovenske demokracije, imeli priložnost slišati strokovne poglobljene razprave. Te bi lahko bile dobro izhodišče odločevalcem pri nadaljnjih razvojnih usmeritvah.

Evropa, kakršno poznamo danes, namreč ni le geografski ali politični pojem, temveč je v prvi vrsti entiteta vrednot. Evropska skupnost je zrasla na vrednotah, ki imajo temelje v krščanstvu, ki priznavajo človekove pravice, in države članice si na tej podlagi skupaj prizadevajo za mir in blaginjo.

Ekonomska znanja so bistvena pri vodenju države in gospodarstva, od katerega je v največji meri odvisna blaginja ljudi, s tem kvaliteta življenja in njihovo zadovoljstvo. Že uvodoma naj poudarim, da Slovenija v tem kriznem času potrebuje odgovorne politike, poslovneže, podjetnike, menedžerje in ekonomiste, ki bi naš politični in gospodarski voz potegnili v pravo smer.

Slovenija namreč še vedno preživlja politično in gospodarsko krizo ter predvsem tranzicijo vrednot. Neokapitalizem in neoliberalizem sta Evropo in svet pripeljala do splošne krize vrednot. Tudi pri nas se je po osamosvojitvi ukoreninila teza, da je dobiček najpomembnejši cilj gospodarske aktivnosti v državi. A kaj kmalu smo se soočili z nezaželenimi posledicami. Tako razmišljanje je v pomembnem delu gospodarstva prešlo v pohlep, na družbeni ravni pa je postopoma vodilo v zmanjševanje človekovih pravic in razkrajanje vrednot civilne družbe.

Razkroj vrednot, kot posledica slabih poslovnih odločitev, je zamajala temelje politične stabilnosti, miru in blaginje v številnih evropskih državah. Vendar ima kriza lahko tudi pozitivne strani in ponuja priložnost za globoko samorefleksijo. Tudi zato bosta po krizi tako Slovenija kot Evropa zagotovo nekoliko drugačni.

Teme, povezane z etiko, uspešnostjo, odgovornostjo in solidarnostjo so bile v okviru različnih posvetov v Državnem svetu večkrat na dnevnem redu. Tako je bilo nedavno ob razpravi o problematiki davčnih oaz ugotovljeno, da so številni odlivi denarnih sredstev povezani z davčnimi goljufijami in izogibanjem plačevanja davkov.

Pomembna sestavina, ki se nanaša na vzpostavljanje izgubljenega zaupanja, se veže na način korporativnega upravljanja v prihodnje - torej na vprašanja, povezana z vodenjem in nadziranjem poslovanja podjetij.

Na tem segmentu so bile v Sloveniji storjene napake. Veliko težav, ki smo jim priča v zadnjem času, izvira namreč iz nekorporativnega upravljanja v preteklih letih (beri, političnega kadrovanja) in s tem povezanimi praksami, ki ne temeljijo na tem, da so ljudje bistvo upravljanja, da je etika osnova dela in da je osebna integriteta tista, ki je vsebinsko odločilna.

V Sloveniji pri tem pred veliko nalogo stoji tudi država, ki mora sprejeti takšno zakonodajo, ki bo omogočala pogoje za gospodarsko rast, predvsem malih in srednjih podjetij. Še vedno je težava tudi pretirana birokracija.

Z zlomom tega obdobja pa je morda vendarle nastopila priložnost za ljudi, ki bi v politiki in ekonomiji znali odgovorno sprejemati odločitve, in pri tem imeli pred očmi vse druge deležnike ter pravilno razumeli lastno vlogo ter razumeli, kaj predstavlja cilj in kaj sredstvo. Gospodarstveniki morajo imeti postavljene jasne cilje, osebne ali poslovne, a do njih je treba priti na etično sprejemljiv način, ob upoštevanju pozitivnih vrednot: lastne integritete, odgovornosti, spoštovanja sočloveka itd....Pri politikih pa bi se bolj morale okrepiti zavedanje, da so v službi državljanek in državljanov.

Ukrepi za spodbujanje gospodarske rasti, ki se jih poslužuje država v času krize, se zato ne smejo omejiti zgolj na zagon industrije, ki bi zagotavljala delovna mesta, ampak je v trenutni situaciji treba videti tudi priložnost za spremembo samega koncepta nadaljnjega gospodarskega razvoja.

Kot razvojna alternativa se kaže trajnostni razvojni koncept, ki je usmerjen k odnosu razmerij v podjetju in okolici, k trajnostno stabilnemu razvoju, k ljudem in k varovanju okolja.. Trajnostni razvoj izhaja iz ekonomskih, družbeno-socialnih in okoljskih dimenzij, tem pa se v zadnjem času pridružuje še kulturna dimenzija. V globaliziranem svetu postaja kultura ekonomska kategorija, kulturna raznolikost in medkulturni dialog pa svojevrstna dodana vrednost. Vse to ustvarja možnosti za nova - trajnostna delovna mesta.

Spoštovane gospe in gospodje, etika je vgrajena v same temelje evropske integracije. Uspešnosti in odgovornosti ne moremo medsebojno deliti in ju obravnavati ločeno, saj brez odgovornosti ne more biti uspeha ne na osebni in ne na družbeni ravni. Kriza, ki je v zadnjih letih prizadela svet, je ob vseh globalnih posledicah prinesla tudi nekaj pozitivnega. Okrepila je zavedanje, da je osnovni gradnik družbe, na katerem vse stoji, še vedno posameznik. Od kvalitete njegovega življenja in njegovega zadovoljstva sta odvisna tudi zdravje in kondicija širše družbene skupnosti.

Vsem skupaj želim prijetno strokovno druženje in se vam zahvaljujem za pozornost.

Povzeto s spletne strani DS: <http://www.ds-rs.si/?q=novice/mednarodni-simpozij-evropa-med-napredkom-odgovornostjo>